

Mọi đ̣u năm tôi đã đi ḍ ṃt đám c̣̣i. Nḥ tḥ là ḥi ṣ ṃ pḥi không ḅn?

đ̣ đây, ng̣̣i Vịt cũng nḥ ng̣̣i Ṃ không ṃy ai lên xe hoa khi ṿa ḅ̣c vào năm ṃi. Đ̣u năm là tịc tân niên cḥ chuỵn c̣̣i xiṇ Ṃ tḥ̣ng đ̣̣c ṭ cḥc trong nḥng cụi tụn ṭ cụi tháng 5 qua đ̣n ḥt hè, ngay đ̣u năm ít khi có.

Hôm ṃng 7 Ṭt, ṭc 20 tháng Hai đ̣̣ng ḷch, ṿ cḥng tôi đ̣ đám c̣̣i con c̣a ṃt gia đình cùng quê, đ̣nh c̣ ṭi Ṃ đ̣̣c ḥn ṃ̣i năm. Cô dâu đ̣o Pḥt, chú ṛ đ̣o Chúa và hai ng̣̣i ḷy nhau đ̣o ai ṇy gị. Chúng tôi thân bên gia đình cô dâu đã lâu và đ̣̣c bịt cha ṃ cô ṛt tin vào phong ṭc ṭp quán Vịt. Hè năm ngoái trong ṃt đ̣p liên hoan gia đình, anh cḥ đã thông báo cho ṃi ng̣̣i bịt sang năm ṭ cḥc đám c̣̣i và đôi ḅn ṣ không làm đám ḥi. Ṃt ṣ ng̣̣i quen bịt ṭ ṿ ng̣c nhiên khi không tḥy đ̣ các ḷ c̣̣i ḥi nḥ nhịu ng̣̣i Vịt còn gị truỵn tḥng, dù ṣng xa quê ḥ̣ng.

Hai tháng tṛ̣c nḥn đ̣̣c thịp c̣̣i, gia đình cô dâu còn ṃi chúng tôi đi ḥ. Các nghi ḷ ṣ không địn ra ṭi ṭ gia mà trong căn nhà c̣ trong khu ḅo ṭn ḷch ṣ c̣a thành pḥ.

Đ̣n ngày, chúng tôi đi đ̣. Nhà tôi ṃc chịc áo dài tḥ c̣m maỵ Vịt Nam. Ṃ ṿ cũng áo dài. C̣ hai ḥ ṿi cḥng ḥn 30 ng̣̣i hịn địn. Nghi tḥc ḳt hôn địn ra đ̣n gịn theo phong cách Ṃ. Ḅ c̣m tay đ̣a con gái lên, trao cho ng̣̣i cḥng ṭ̣ng lai trong tịng đàn ḥc (harp) du đ̣̣ng, ḷng ṃn. Ṃt quan cḥc hành chánh làm nghi tḥc hôn pḥi theo lụt ḅng Anh ng̣, tṛ̣c ṣ cḥng kịn c̣a anh em, ḅn bè đôi bên. Ṿ cḥ ḷ và c̣ cô dâu, chú ṛ có lúc bông đùa làm ṃi ng̣̣i c̣̣i vui. Cḥng 20 phút là xong. Cḥng cúng bái, lên đèn hay ṃi trà, ṃi ṛ̣u song thân pḥ ṃu. Sau đó cḥp hình, dùng tịc trà trong khung c̣nh c̣ kính, xinh ṭ̣i c̣a khu pḥ c̣.

Nhà tôi có nḥn xét là cḥa bao gị đ̣ ḷ c̣̣i ng̣̣i Vịt đ̣n ṣ, đ̣p nḥ hôm nay. Tôi đ̣ng ý.

Nghi tḥc ḳt hôn c̣a đôi ḅn vào bụi tṛa tuy đ̣n ṣ, nḥng ṭi đ̣n ṿn có tịc c̣̣i ṿi g̣n 200 khách ṭ cḥc trong ṃt nhà hàng Ṭu quen thục ṿi cḥc món. Vào phòng tịc cũng tḥy khác. Tḥ̣ng trên sân kḥu có cḥ “Song Ḥ” và đôi ṛng qụn quanh trên ṃt ṇn đ̣. Hôm nay nḥng hình ṭ̣ng đó đ̣̣c che ḷp đi ḅng ṃt ḷp ṿi tṛng ngà và ṃt giàn đèn địn tḥ ṛ, nḥp nhánh nḥ đèn Giáng Sinh, không còn ṿ Á đông nḥ nḥng đám c̣̣i khác tḥ̣ng ṭ cḥc đ̣ đây.

MC hôm đó là Ng̣c Hịu c̣a đài AM 1120, ṃt gịng nói quen thục̣ vùng San Jose. Ngoài ṿi c̣ gịi thịu, anh kiêm luôn chuyên viên âm thanh, ánh sáng và pḥi ḥp cḥ̣ng trình văn ngḥ. Tḥnh thọng đi San Jose cḥi tôi có nghe gịng Ng̣c Hịu qua sóng phát thanh, hôm nay tḥy anh, trông còn tṛ, vui ṭ̣i và pha hài cũng ṛt có duyên cho sinh họt c̣a ṃt đám

c  i.

Giao duyên đàn nguyệt và đàn t  ng qua b  n dân ca Nh  t “Sakura, Sakura.” (  nh Bùi Văn Phú)

M  t điều   n   a. Ch   ng trình văn ngh   trong ti  c c   i ngoài vài bài hát Vi  t quen thuộc v  ng   n   n, khách c  n đ   c th   ng th  c nh  ng vũ đi  u qua ti  ng tr  ng h  i đ  o Hawaii và miền Nam Thái Bình Dương nh   Samoa, Tonga, Fiji. Tr  ng g  r   n vang, d  n d  p vui nh  n. M  y c   vũ công m  c v  y, h     ng m  i đ  m tr   th  ch vui ra nh  y múa,   c m  ng   n r  ng. M  t đ  m c   i v  i nh  ng giao duyên văn h  a đ  p.

Trong ph  n c  m t  , c   d  u ng     i c  m   n cha m   đ   cho ph  p c   và người ch  ng tương lai quyết định việc t   ch  c đ  m c   i theo   c   a đ  i uy  n    ng. T  i đ   nh  u   n nghe n  i chuy  n c   i h  i b  n M   này th   “con đ  t d  u, cha m   ng  i đ  ”. Hôm nay điều này th  c s   ph  n   nh qua cách đ  i   n   n t   ch  c sinh hoạt cho ngày vui nh  t đ  i của h  .

Ti  c c   i khai m  c đ  ng gi     n sau ph  n c  t b  nh và xong d   vũ c  ng ch   m  i 10 gi   t  i. Th  t l   m  t đ  m c   i ti  n b   v   nh  u m  t. Nh  a t  i và t  i c  ng đ  ng   c đa bao giờ được đ   m  t đ  m c   i Vi  t đ  n gi  n, nh  ng vui và nh  u n  t gi  i tr   nh   hôm nay.

*

Đ  u năm con c  p San Jose nh  n nh  p ti  c   n   n trong m  y cu  i tu  n qua, d   kinh t   ch  a   n và m  c th  t ngh  p trong v  ng v  n cao    m  c 12.4%. C  c h  i đ  n thân h  u thi nh  u t   ch  c h  p m  t: t   H  i Ki  n Giang, Qu  ng Ngãi, B  nh Thu  n, Qu  ng Tr   cho đ  n H  i Y S   B  c California, H  i Luật Gia bang California, H  i C  u N   Sinh L   Văn Duyệt, đ  n ti  c m  ng H  i T  t

Fairgrounds thành công.

▯ *Geisha bị u di n. (▯ nh Bùi Văn Phú)*

Sinh ho t có tính giao duyên văn hóa nh t là bu i h p m t cùng anh Đ Thông Minh, t Nh t qua, do nhóm c u sinh viên du h c Nh t nay s ng ▯ San Jose t ch c vào tr a Ch Nh t 07.03 v i m t ch ng trình văn ngh Vi t-Nh t.

H n trăm khách đã đ n ăn tr a và nghe anh Đ Thông Minh nói chuy n. Ch ng trình b t đ u đúng gi nh ch tr ng c a di n gi . Anh nói v ngôn ng Vi t, v cách dùng t v ng đúng sai. Nhi u c m t t t i đã bi t nay nghe anh gi i thích theo lí l , c u trúc ngôn ng nên cũng h c h i đ c nhi u đi u hay. Ch ng h n nh c m t “H p Ch ng Qu c Hoa K ” th ng dùng,

những đúng ra phải là “Hợp Chúng Quốc”. Hay những khác biệt giữa “li thân”, “li d” và “li hôn”. Những điều chúng tôi cách sự sống và nguồn gốc những từ vựng phổ thông trong tiếng Việt đã được anh ghi lại trong quyển sách “Vui học Việt-Hán-Nôm”. Đây là một tài liệu cần có cho những ai quan tâm, muốn làm đẹp và gìn giữ tiếng nói của nhà. Tập sách cũng là một tài liệu hữu dụng cho các thầy cô đang giảng dạy Việt ngữ. Được sách này cho tôi hiểu biết thêm về sự phong phú của tiếng Việt, cùng những cho sự mai một của một số từ vựng, thí dụ như “bỏ trống” nếu từ nên thông dụng thì “giữ gìn sự trong sạch” chúng bao lâu sẽ không còn nữa. Hay những cụm từ phổ thông theo Việt Nam Cộng Hòa nay cũng đang mất dần vì hoàn cảnh chính trị.

Tuần này được từ VTimes ở San Jose, phát hành hôm 05.03, có bài của Nguyễn Thị Hàm Anh, một tác giả người Sài Gòn viết về những tua du lịch bình dân sau Tết với hàng chữ: “Giáng Giêng là tháng ăn chơi” mà tôi không biết đây là lời đánh máy hay ngôn ngữ trong những gì đã thay đổi dần theo thời gian. Cũng mới đây trên mạng tienve.org, nhà thơ Đỗ Trung Quân và nhà văn Võng Văn Quang có chuyện hay sự vật mới của một số nhà bóng quăng cáo trạng của hàng hay các khu hiểu dụng trên đường phố, được mà không khi bị bỏ qua cho tiếng Việt trong những ngày nay:

- chào hỏi Việt
- tìm hiểu hoa thỏ ở các chợ nông hóa
- karaoke, vì tính, âm thanh tuyệt vời
- ai ơi nhớ lấy câu này / sông sâu chớ lội đò đầy chớ qua

Đến nay Bộ Giáo Dục và Đào Tạo phát động ngay chiến dịch “Học lại tiếng Việt cho đúng”. Những chuyên khó khăn khác Việt Nam đã vượt qua, không như chuyên ngôn ngữ lại cần tiếp tục bỏ bớt từ mới cho năm qua.

Văn nghệ Việt-Nhật hôm đó có đội trống taiko, có đàn t'rưng, đàn nguyệt. Hình như cây đàn t'rưng bằng tre bây giờ đã trở thành biểu tượng cho những cái Việt, dù đó là đàn của dân tộc ít người. Trong một liên hoan đón Tết ở Trung Lãnh Sĩ Quán Việt Nam có chương Văn Ánh sáng đàn này rất hay. Tôi nhớ năm văn hóa nhân dịp hội nghị “Meet Vietnam” ở San Francisco vào tháng 11 năm ngoái cũng có đàn này. Du khách đến Việt Nam thấy đàn t'rưng như, bằng gỗ trong hộp là món quà thông dụng được bày trong các cửa hàng bán đồ kỷ niệm. Tôi đoán những cái khác của Việt Nam thì lại học cũng giống những cái khác, như đàn tranh giống đàn koto của Nhật; đàn nguyệt, tì bà, đàn nhị giống những cái Trung Hoa. Chắc có đàn t'rưng là cá biệt.

Trong sinh hoạt với anh Đỗ Thông Minh, nhà nhạc sĩ Kumiko Oguri đã biểu diễn đàn t'rưng qua hai bản “Suối đàn t'rưng” và “Tiếng trống Tây nguyên”. Theo nhận xét riêng thì chương trình hay

Vân Ánh mà tôi đã có nhiu đp nghe và xem chu biu din quanh vùng Vunh San Francisco. Hôm nay cũng có nam nhc sĩ Wada Shogo chi đàn nguyt bn “Lòng mu” làm thn thc khách đ. Quý thay là sđ đam mê văn hóa Vit ca nhng nghs sĩ Nht.

Nga Mi và Trn Lãng Minh. (nh Bùi Văn Phú)

Chung trnh còn có Trn Lãng Minh & Nga Mi hát quan hu Bc Ninh, hát “Đôi mt ngi Sn Tây” ca Phm Đnh Chung giao duyên cùng thĐôi b” ca Quang Dũng. Anh ch cũng đã hát “Tình ca”, “Tình hoài hng” ca Phm Duy:

Ting nc tôi
bn ngàn năm
ròng rã bun vui
khóc ci theo
mnh nc ni trôi...

Đng Tho, hin thc ca Lut SNguyn Ngc Bích, đn và hát “Dim xa” ca Trnh Công Sn qua hai li Nht-Vit, “Đêm nhv Sài Gòn” ca Trm TThiêng, và cùng Duy Tun ca vang “Li gi chân mây” ca Lê Uyên Phng. Ch Phng Tú hát ting Nht cùng anh Bá H

đm ghi-ta và màn biu di n c a geisha là nh ng nét l .

Ch ng trnh kt thúc b ng m t dân ca r t ph thông c a ng i Nh t, bài “Sakura, Sakura” giao
duyên gi a đàn nguy t và đàn t’r ng. Ti ng nh c g i nh cho tôi đi u bu n c a nh c khúc qua
ti ng đàn koto khi vào thăm nghĩa trang samurai ở Tokyo cách đây h n ph n t th k . D p đó
cho tôi c h i đ c nghe ti ng đàn truy n th ng ngay trên đ t Phù Tang và sau đ c th ng
th c ti ng koto hòa t u cùng giàn nh c giao h ng. Tuy t v i v i “Sakura, Sakura”.

L n tr c g p anh Đ Thông Minh vào đ u th p niên 1980, khi tôi còn là sinh viên Đ i H c
Berkeley và cùng c ng đ ng xu ng đ ng bi u tình ở San Francisco kêu g i nhân quy n cho
Vi t Nam. Lúc đó anh là ng i c a M t Tr n Qu c Gia Th ng Nh t Gi i Phóng Vi t Nam c a
T ng Hoàng C Minh và ph trách t báo Kháng Chi n, sau khi t ch c Ng i Vi t T Do
Nh t gi i th đ gia nh p M t Tr n. Ch vài năm tham gia r i anh rút lui, cùng lúc M t Tr n b
ra, t đó anh nghiêng v sinh ho t văn hóa, giáo d c.

Ba m i năm sau. G p l i anh không còn nghe chuy n kháng chi n mà là chuy n văn hóa,
ngôn ng đ làm đ p và hi v ng chuy n hóa ng i Vi t, đ t Vi t. Anh đem theo m t s sách đ
bán, t sách v ngôn ng nh quy n “Vui h c Vi t-Hán-Nôm” đ n chính tr là quy n “Con
đ ng dân ch ”. Riêng tôi v n ch đ i đ c đ c nh ng h th c anh bi t v phong trào kháng
chi n th i đ u th p niên 1980 mà sau đó đã làm nhi u ng i m t m ng ở Đông D ng, trong đó
có anh Ngô Chí Dũng cũng là sinh viên du h c Nh t.